

BÁCSMÉGYEI NAPILÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

Az uzsora.

— Irta: Papp Ferencz. —

Sok szó esett mostanában az uzsoráról. Nagyváradon holmi vagyonos uri embereket, földbirtokosokat ítéltek el uzsoráskodásért. Nyuzták, zsarolták a szegény népet. Máramarosban a ruthén parasztok megöltek egy uzsorás zsidót, mert évek hosszú során lassankint kifosztotta a népet. Az esküdtek nem találták bűnösnek a gyilkosokat, mert az igazság serpenyőjében a máramarosi uzsorás bűne egyforma volt a gyilkosság bűnével. — A nagy politika miatt alig értünk rá foglalkozni ezekkel az eseményekkel, mindnyájunk lelkét, gondolkodását elfoglalta a válság. Mi lesz, ki jön, mit hoz?

Pedig ez az uzsora kérdés felette fontos. Sehol a világon nem üzik szemérmetlenebbül az uzsorát, mint nálunk, mert idevágó törvényeink bizonytalanok. Hiszen a máramarosi uzsorást az általa tűzött uzsoráért voltaképpen nem lehetett volna elítélni, mint a hogy nem lehetett elítélni azt a másik uzsorást sem, Mára-

marosban, a ki felparcellázta a földjét s eladta a parasztoknak részlet fizetés mellett úgy, hogy egy részlet elmulasztása az egész összeget esedékesé tette, de a már lefizetett részletet is elvesztette az adós. Nagy per lett ebből, s ha boldog emlékü Darányi földművelési miniszter közbe nem lép, földön futóvá lesz egy megye földművelő népe, mert a bíróság megítélte bizony a követelést.

Az ember önkénytelenül elmosolyodik, valahányszor uzsora perről olvas. Hogy egy tőkepenzes itt vagy ott kiszipolyozott egy-egy fiatal könnyelmű urat, s 500 frtos váltójáért cognacot adott, a melyért alig kapott a fiatal ur 120 frtot.

Mindennapi dolgok, s jeles törvényhozóink még sem változtatnak ezen az állapoton.

Nem bizony, mert ha laza kereskedelmi törvénykönyveinket reparáljuk, akkor mi lesz a takarékpénztárak, bankok uzsorájával.

Hiszen ezek a törvény oltalma alatt uzsoráskodnak.

Uzsora törvényünk értelmében 8%-nál

magasabb kamatot szedni vétség. Nem is szed magasabb kamatot, de ezen felül 2 %-ot levon kezelési díj, 2 %-ot tartalék alap, vagy más czimen. No hát ez 12%.

Hát a korona szövetkezetek. Undorítóbb, hitványabb uzsora ez, mint a cognac uzsorásé.

Hát azok a takarékpénztárak, melyek jelzálogos bekebelezések mellett ingatlanokra adnak pénzt.

A hozzájuk fordult feleknek nem pénzt adnak ám, hanem jelzálog papirost. Az van ráírva, hogy 100 frtot ér, a bank tényleg 100 frtért adja el; nyomban vissza is vásárolja aztán, de már ő csak 93 frtot fizet érte. Minden 100 frtnál elveszít az adós 7 frtot, s minden 100 frt után fizet 12 frtot, ez bizony 19% kamat. Ugyan bizony, melyik föld hoz ma 8% tiszta hasznot? Egyik sem, adósság adósságra gyűl, a részvényes urak pedig vagyonosodnak. Kérdést sem szenved, hogy tudják ezt vezető embereink is, de segíteni, változtatni rajta nem igen hajlandók.

A rabszolga.

Irta: Szundy Károly.

Hermann Ézsias, a híres tudós, egyike volt azoknak, a kiknek a neve sohasem mulhatik el nyomtalanul s nem törölhetik ki a történelemből.

Minden egyes munkája fejezet volt az emberi haladás és művelődés történelmében. Áldásos munkásságáért azok közé sorozták, a kiket — mint a nemzet halhatatlan nagyjait — közszeret, bámulás, szinte imádat vett körül.

Természetes dolog, hogy lépéseit, életének minden mozzanatát közfigyelem kísérte s általános volt a sajnálkozás, mikor a híres tudósról kiderült, hogy a legboldogtalanabb családi életet kell végig élnie. Évtizedekkel öregebb volt az asszony, a ki pokollá tette Ézsias életét.

Boldog volt Hermann olyankor, ha valami ürügy alatt megtudott szökni a családi tűzhely mellől s vagy egy kedélyes kis kocsmában, vagy a clubban tarokkozgatva, barátai közt tölthette el az időt, mindaddig, míg a cseléd órahosszanti keresés után reátalálva tudtára adta, hogy a nagysága sürgősen hazahivatja.

Vérig tudta ez az asszony Hermannat bosszantani. Elég volt egy-egy nem tetsző szó

s már készen volt a családi perpatvar egyik legszebb példányra. A jó öreg tudós pedig türe mindezt a nélkül, hogy valaha zokszóra nyílt volna az ajaka. Tudta hogy egész hiába volna minden panasz, minden ellenkezés. A csendes türelem s a megszokás által keletkezett békés nyugodtság használhatott neki csupán.

És a megadás annyira ment már a legutolsó időkben, hogy Hermann állandóan ott hordta a kabátja zsebében a felesége kedvencz parfümjét, nehogy észrevegye rajta a füst szagot, papucsot huzott fel a szobába lépés előtt, nehogy bepiszkolja a szőnyeget, maga szaladt az orvosért, ha ájuldozva, halálos fájdalomhoz illő hangon jelentette ki, hogy migrénje van. Egy szóval elkövette mindazt, amit a legrémesebb papucs uralom alatt álló embernek a békesség kedvéért el kell követnie.

Egy szép napon azután bevonták fekete posztóval a nagy ház kapuját. A »sárkány« mint a hogyan a mi tudósunk szólítja az ő kedves élete párját, elszállt magasbb és jobb tájakra. Hermann fekete ruhát öltött fel és egész nap mást se csinált, mint vagy megilletődötten állt a koporsó előtt, vagy fogadta a részvétnyilatkozatok nagy tömegét.

Mikor ezrek gyászoló részvéte mellett el-

indult a megboldogult az utolsó uton, Hermann bizonyos eltompultsággal nézte az egész gyászpompát. Csak a mikor lehullottak az utolsó göröngyök, akkor kezdett gondolkodni, mi is lesz ezután.

Alig tudta elképzelni, hogy is fog leszokni az eddigi életről, hogy is fog lefolyni az ő életének hátralevő része. Ő, aki eddig fogoly volt, most szabad lesz a szó legteljesebb értelmében. Nem kell ezután orvosért szaladgálnia, ott tölti el az idejét, a hol akarja, azt teszi, a mit akar.

Másnap már hajnal tájban került haza a sáros utcától piszkos cipőkkel. Az első pillanatban megakarta tenni a szokásos óvintőzkedéseket, a másokban azonban már észébe jutott, hogy most már minden szabad...

Kimondhatatlan lelki gyönyörűséggel ment azután be a szobába szivarral a szájában, kéjjel törölte bele a lábait a drága szmyrna szőnyegbe s reá verte szivarja hamuját éppen a szalon asztalára.

Néhány hétig beállott az öreg a legviharedzettebb lumpok közzé. Nap-nap után a hajnal vitte haza. Szinte tobzódott a szabadságban. — Később azután vége lett mindennek. Megunta mindezt. Ugy járt, mint a fiatal gyerek, a ki egyszerre beleszabadul a szabad életbe s a megcsömörlésig élvezi ezt.

Joggal kérdezhetjük. hogy ki a szemérmesebb, az, aki űzi az uzsorát, vagy az, aki elnézi. Egy azonban bizonyos és pedig az, hogy törvényeinket azok bizonytalansága miatt úgy lehet magyarázni, amint a kegyelmes uraknak kényelmesebb.

A kegyelmes urak pedig nagyon szeretik a bankokat s ha három évet kihuznak a bársony székben, akkor bankokhoz szegődnek, s ott aztán élvezik jeles alkotásuk gyümölcsét.

Országgyűlés.

Perczel Dezső féltizenegy óra után megnyitotta az ülést.

Neményi Ambrus előadó betérjesztette a pénzügyi bizottság jelentését az idemnitiről. Tudomásul vették.

Kollár Márton tót képviselő szolt aztán személyes kérdésben.

Ezután kerültek szóba a mentelmi ügyek. Maróthy László referált róluk. Az első Gyórfy Gyuláé volt.

Eötvös Károly emelkedett fel itt nagy meglepetésre. Gyórfy Gyula mentelmi ügye szerinte itt soha elő nem fordult mentelmi ügy, melyben nem bíróságok, hanem a Iláz két bírósága eljárása fölött kell itélkezni. Kéri, hogy halasszák el az ügy tárgyalását.

Tisza István hozzájárul az indítványhoz. Eszerint Gyórfy Gyula afférja lekerült a napirendről.

A vajda kimenőben jókedvűen dörmögte a bajusza alá:

— Hát nekem nem lehet paklizni...?

Beállott újra a rendes életü, szolid emberek közé. Ujra erőt vett rajta a régi megszokás érzése a legaprólékosabb dolgokban is.

Egy szép napon pedig megtörtént az a fura dolog, hogy Hermann Ezsiás újra meg-nősült, elvette a házvezetőjét, a ki már erősen benne járt a negyedik X-ben.

Az új asszony csak annyiban különbözött a régiről, hogy természetesen az ugynevezett mézes hetek elmúltával — még komiszababbul bánt az öreggel, mint az előd. Mesés részletek szivárogtak ki a napvilágra arról a családi életről, a melyben ezután része volt Hermannak.

A kávéház asztala mellett, a mi imádott mesterünknek a szomorú esete szintén szóba került. Mindannyian lehangoltsággal, teljes bámulattal gondolkodtunk a felett, hogy miként is tudta ilyen második nőstülésre rászánni magát az öreg a mikor már az elsővel is úgy megjárta.

Mikor hangosan is kifejezést adtunk ezen gondolatainknak, a társaság nesztora, a ki valamikor a latin nyelv kiváló tudományára oktató, az utóbbi időben pedig élet-tapasztalatokkal telt megjegyzésekkel látott el bennünket, — oldotta meg a rejtélyt.

Tudjátok fiuk — mondotta — a régi rómaiaknál nem egyszer megtörtént, hogy egy felszabadított rabszolga sehogysem tudta beleélni magát a szabad ember életmódjába. Egész életében hozzászokott a szolgasághoz, szinte vérré vált ez az érzés. Életszükséghez hasonló érzés hajtotta, hogy újra urat, parancsolót keressen magának. Mondhatom nektek fiuk, hogy ha hinnék Budha tanai-ban és így a lélek-vándorlásban azt vélném, hogy Hermann Ezsiás is egy ilyen rabszolga lelkét örökölte....

Ezután a többi képviselők mentelmi ügyei következtek. A képviselőház Molnár Jenő, Salamon Géza, Benedek János, Vészi József, Barta Ferencz, Eötvös Bálint, Lendl Adolf, Baghy Béla, Kubinyi Géza, Papp Géza, Papp Zoltán, Pichler Győző, Olay Lajos, Szaczellary György, Kaas Ivor és Gyórfy Gyula képviselők mentelmi jogait felfüggesztette.

Néhány jelentéktelen párbaj-affér után felfüggesztette Jakabffy alelnök az ülést.

Szünet után Kaas Ivor szólalt fel, aki hosszasan bocsátkozott bele a legutóbbi hetek eseményeinek bírálatába. Ugy látszik, hogy az ülés hátralévő részét az ő beszéde foglalja le. Hírlik, hogy a kormány Kaas beszéde után be fogja terjeszteni a napirend megváltoztatására vonatkozó javaslatát.

A jövő évi virilisták.

A igazoló választmány által a jövő 1904. évre megállapított virilisták névsora a következők:

	kor.	fill.
Vermes Gábor	21482	—
b. Vojnich Gábor	11725	72
dr. Purgly Sándor	10472	—
Törley Gyula	9864	20
Miloszavlyevics Milán	9088	68
Halbrohr Adolf	8589	—
Geiger A. Mór	7173	70
dr. Vojnich Gyula	6577	92
Prokeseh Mihály	6334	97
Mamuzsich Lázár	5835	25
b. Vojnits Simon	5791	03
b. Vojnich Sándor	5249	46
Pertich Mihály	5212	68
dr. Lipozsensich Lázár	5147	36
Sztiptics Lázár	4921	17
Haverda Boldizsár	4712	40
Deák István	4517	48
dr. Manojlovics Vladisláv	4503	76
dr. Biró Károly	4430	76
Regényi Lajos	4391	80
Kiss Ábel	4287	52
Connen Vilmos	3973	74
ifj. Vojnits Sándor	3938	54
Molezer Károly	3787	69
Raichl Ferencz	3761	60
Hartmann Rafael	3701	94
Dimitrievics Bogdán	3661	56
Magyar György	3646	86
dr. Schäffer Mór	3641	94
Sztantics János	3442	17
Medgyánszky Sebő	3251	80
Kunetz Ignác	3250	78
Antunovits Máté	3178	76
dr. Dobrojevits Plátó	3148	96
Lichtneckert Károly	3054	09
Manojlovics Czvetkó	2724	88
dr. Antunovits József	2724	—
Bohonczy Lőrincz	2657	99
Radits Dusan	2616	60
Kunetz Albert	2479	95
Manojlovics Szánkó	2346	93
dr. Vojnics Dezső	2338	56
Sztiptics János	2326	42
Taussig Vilmos	2314	33
Pércsics Péter	2295	80
dr. Janiga János	2250	04
Mamuzsics Félix	2222	62
Vojnics H. Antal	2208	39
Gály György	2189	96
Péits István	2124	92
Radics János	2104	12
Dulics Márk	2073	87
Sztantics József	2066	62
Dulics Péter (Lukácsfi)	1997	32
Malagurszky János	1993	32

Lichtneckert András	1942	13
Antunovits Lajos	1937	37
Vujkovics Cz. Lőrincz	1927	45
Vukov Márk	1921	68
Sztiptics Albert	1887	88
Kuluncsics Tamás	1777	81
Vermes Nándor	1766	76
Malagurszky Boldizsár	1763	22
Rieger Mihály	1707	30
Sztiptics Miklós	1703	32
Farkas János	1686	70
Hoffmann József	1682	80
Lipozsencsics János	1637	99
ifj. Vojnics Máté	1634	32
Dulics József	1614	72
dr. Blau Géza	1592	04
Varga Károly	1550	24
Sárcsevics Máté	1539	80
Báics Gergely	1537	44
dr. Dominus Simon	1493	26
Sztojkovits Dusan	1491	82
dr. Szilasi Mór	1454	32
Joó Nándor	1449	08
Rómits Antal	1438	15
Weisz Ferencz	1422	70
idb. Frankl István	1413	20
dr. Flatt Viktor	1404	—
dr. Reisner Lajos	1395	46
Krausz Miksa	1386	55
Birkáss Gyula	1379	82
Malagurszky Antal	1374	30
Schilling Kálmán	1316	92
Kramer Antal	1311	68
Wittmann Károly	1298	74
Aradszky Pál	1283	56
Pletl Rókus	1276	06
Sztiptics Gergely	1267	60
Bachrach Gyula	1258	08
Milodanovich János	1258	14
Lipozsencsics Lajos	1257	55
dr. Rádics Péter	1254	62
Vujkovics Cz. Pál	1246	16
Tumbász L. Lázár	1235	50
Szkenderovics Ferencz	1232	30
Klein Henrik	1225	54
Reiter Károly	1220	18
Pertics János	1199	33
Kocsmár János	1197	20
Lendvay Mihály	1193	76
dr. Krahl Lipót	1189	40
Sztiptics Félix	1182	41
dr. Mukits Simon	1167	54
Seozza Zoltán	1143	06
Vojnics Ottó	1139	68
Sztiptics Antal	1135	16
Gyelmis Gerő	1130	46
Hoffmann Mátyás	1129	80
Decsy Dezső	1121	—
idb. Birkáss István	1119	81
Vincze János	1115	34
Milassin Illés	1102	80
Zopf Henrik	1099	11
Vujkovics Cz. Lukács	1095	28
Szkenderovits János	1091	92
Kunetz Mór	1073	23
Ifkovits Iv. Antal	1056	18
Mészáros Gábor	1055	02
Kunetz Kálmán	1041	09
Kohn Mór	1039	27
Zélics Márton	1037	03
Szudárovics Lőrincz	1029	02
Szkenderovics Máté	1024	35
dr. Szilasi Fülöp	1018	68
Jurics István	1016	—
Herovitz Ignác	1015	88
Lendvay Antal	1007	06
Ifkovics Iv. Gábor	1003	92
Vojnics Puresár Márk	998	81
Lyubibratics Kelemen	979	34

Mukics József	975 64
dr. Békeffy Gyula	974 68
Mamuzsics Albert	972 16
Szkenderovics Lajos	967 40
Sztipios Károly	966 04
Antunovits Andor	960 87
Pertics Alajos	958 96
dr. Sántha György	957 78
dr. Fischer Jákó	952 18
Weinhut Adolf	952 06
Malagurszky Ferencz	949 32
Lipozenczics Simon	942 77
Pletikoszits Károly	941 60
Lóvy M. Lipót	921 18
Dulics Antal	920 77
Sztanties Antal	919 26
Birkás Dániel	917 74
Krnyájszky Jovics Márk	898 05
Fazekas Lajos	888 88
Reiner Lajos	879 19
dr. Wilhelm Adolf	874 48
Balkó Mácsai Mátás	867 02
Kuthy György	861 32
Lendvay Ferencz	859 40
Klein Géza	855 66
Lábas Gyula	852 72
dr. Váli Dezső	852 35
Vojnics T. Ignác	850 15
b. Vojnics Béla	839 90
Sztipits Lukács	829 14
Iványi István	824 72

Póttagok:

Vukov Pál	817 15
dr. Blum László	806 44
Krnyájszky G. Máté	796 25
dr. Pleszkovits Lukács	795 90
Miatov Fülöp	787 24
Szilberleitner Ferencz	784 80
Faltum Antal	771 26
Kladek István	766 28
Mamuzsich Gergely	765 18
dr. Bányai Bertalan	762 06
Dulics Péter	745 26
Varga Ágoston	729 96
dr. Balogh Lajos	729 78
Szkenderovics Kázmér	719 94
Lendvay Ernő	704 91
Kovács Endre	704 45

H I R E K.

Szabadka, november 12.

— **A jótékonyág kitüntetőjöl.** A hivatalos lap mai száma adja hírül, hogy ő fensége **Mária Valéria** főhercegnő a magyar vörös kereszt egyesület védasszonya az egyesület körül szerzett érdemeik elismerésül szípek **Balás Vinczéné Mayer Augusztát**, az apatini fiókegyelet társelnökét és **Herczog Edéné Berger Ellát** az ó-kanizsai fiókegyelet elnökét saját kézírásával ellátott diszokmányokkal tüntette ki.

— **A zentai hid.** A zentai új hid tervezéséhez szükséges előmunkálatokat és tanulmányokat a kereskedelmi miniszterium hid- és magas-építészeti osztálya már régebben megtette s most az osztály a terven dolgozik. Ez a munka már olyan előrehaladott stádiumban van, hogy a legrövidebb idő alatt befejezést is nyer. Azután meg egy helyszíni bejárás következik, a mi nyolcz-tíz napot vehet igénybe, s ezzel a hid felépítésének ügye tisztán pénzügyi kérdéssé válik. Ha a kermánynak módjában lesz a költségek folyosítása, a munka még a télen vagy a tavasz elején megkezdődhetik. A hid öt nyílásu, 276 méter hosszú vasépitmény lesz s nemcsak közúti, hanem vasuti közlekedésre is szolgál. A pillérek rendkívül mélyen nyul-

nak a víz alá, mert hordképes talajt a felasintól messzire találtak.

— **Elsikkasztott egyhávi pénzek.** Az ujvidéki Zasztava »Vallási járulék és kongresszusi költségek« czimen budapesti tudósítást közöl, mely arról szól, hogy az eddigi karlóczi kongresszusok nagy költséget okoztak és hogy ezeket a költségeket még ma sem fizették be az egyházmegyék. A temérdek hátraléknak az az oka, hogy a hitközségek legnagyobb része a beszédett összegeket nem az igazi ezéljukra fordították, hanem sok mindenféle más szükségletekre. Sőt sikkasztások is előfordultak, mint pl. a temesvári egyházmegyében, hol az ottani volt püspök; a jelenlegi patriárka ezeket sikkasztott el a befolyt költségösszegekből. Ezek a sikkasztási ügyek még a politikai hatóságok elé is kerültek. A elnapolt kongresszus arra törekedett, hogy ebben a bonyodalmas hátralékügyekben a lehetőséghez képest rendet csináljon és egyszersmind a tulterhelt egyházmegyei híveket a teherrel megszabadítsa. A volt miniszterelnök azonban oktroyval élt, a helyesen intézkedő kongresszusi határozattal szemben. A hierarchia ugylátzik bele akar nyugodni gróf Hédervary volt miniszterelnöknek ebbe az erőszakos eljárásába, de a szerb nép és autonóm hatóságai ez ügy ilyen elintézésébe nem fognak törődni.

— **Új színház Baján.** A Baján legutóbb előfordult színházi pániknak megvan a hatása. A városi tanács még e hét folyamán egy olyan javaslattal járul a rendes közgyűlés elé, a mely végleg megoldja a színházkérdést. A terv már megvan erre nézve, a pályázat meg legkésőbb december hóban ki lesz írva és az építéshez már kora tavasszal hozzá fognak.

— **A rendőrbiztos fegyelmije.** A fegyelmi választmány tegnap délután tartott ülésében **Pocskaí Gergely** palicsi rendőrbiztos fegyelmi ügyét tárgyalta, a kit két pénzügyőr jelentett fel azért, mert a palicsi bazáros által a nyár folyamán engedély nélkül rendezett tombolat felszólításuk daczára semszüntette be. A tárgyaláson beigazolást nyert, hogy a pénzügyőrök közbelépése csak a tombolajáték vége felé történt, s ha akkor a biztos eleget tett volna a fölhevásnak, óriási botrány keletkezhetett volna. A választmány ennél fogva Pocskaít felmentette.

— **Felhívás.** A szabadkai ipartestület előjárósága és dalárdája f. évi november 10-én elhatározta, hogy főtisztelendő **Mokossay Mátás** esperes-plébános urnak a **Rákóczy-ünnepélyen** tartott nagyhatásu beszédeért folyó évi november hó 14-én (szombaton) este szerenádöt fog adni és babérkoszorut átnyújtani. Ezen határozatból kifolyólag felkéretnek az összes iparosok, hogy folyó hó 14-én, szombaton délutáni 5 órára a testület helyiségében minél számosabban összejönni sziveskedjenek. ahonnan a menet a tűzoltó zenekar kísérete mellett fog az ünnepeit lakásához felvonulni. Az elnökség.

— **Bácskai államfogylok.** Tegnap utalták be a szegedi államfogházba **Hirschenhauser Miksa** magánzó, ifj. **Tallheimer Lajos** takarékpénztári főkönyvelő zentai és **Albrusz Zsigmond** szigorló mérnök torzsi lakosokat. **Hirschenhauser 3**, a két utóbbi pedig 1—1 napig lesznek vendégei az államfogháznak.

— **A halas-bácsalmási vasut megnyitása.** A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségének kezelése alá tartozó halas-bácsalmási-rigyczai vasut **Kiskunhalas, Jankovác, Bácsalmás, Katymár**

és **Rigycza** állomásokkal, továbbá **Fehértó, Terézhalom, Melykut, Madarász-puszta, Bácsmadaras, Sanacz-puszta** és **Legyen-puszta** rakodó-állomásokkal, **Rudies** megálló-rakodóhelylyel s **Kopolya** megállóhelylyel folyó évi október hó 31-én a nyilvános forgalomnak átadatott.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A zentai »**Otthon**« egyesület alapszabályait a belügyminiszter láttaozta.

— **Országos vásár Zentán.** A zentai országos vásár folyó hó 17 és 18 án fog megtartatni, a mikor vészmentes helyekről hárminő jószág is felhajtható.

— **A belgrádi szökevény.** Kalandos multu egyénnek bizonyult a rendőrség által a minap letartóztatott s magát **Gyukits János**nak megnevezett zsebtolvaj. Napok kellettek hozzá, míg sikerült beismerő vallomásra bírni, a mikor az igazi nevét is megmondotta. **Veikovics Dragisának** hívják és tényleg belgrádi illetőségű, a honnan f. évi június havában menekült el. Kártyázás és mulatozás közben összeveszett ugyanis néhány társával, a kik közül az egyik a kompaniában levő **Obradovics Csölomirt** leszúrta úgy hogy nyomban kiadta lelkét. A többieket valamennyit elfogták, neki azonban sikerült elmenekülni és azóta Zimonyban és környékén éldegélt, a hol lutrizásból tengette életét. Vallomástétele után a rendőrség átkísértette a kir. ügyészséghez, a hol a kiadási eljárást fogják ellene megindítani.

— **A vonat kerekai alatt.** Ujvidékről jelentik, hogy az Ujvidékről vasárnap reggel nyolcz órakor Ó-Becsére induló személyvonat **Szetlova** és **Vaskapu** állomások között elgázolt egy napszámos embert. A lokomotiv föllökte és olyan helyzetben esett a sinre, hogy a kerekai éppen derékon vágta ketté. A holttest részeit fölszedték a vonatra és elszállították **Sárek** állomásra, ahol megállapították, hogy az elgázolt egy **Kesztics Atyim** nevű süket ember. A vizsgálatot megindították.

— **Betörés a kávéházban.** A helybeli **Széchényi-kávéházban**, a melynek **Kárpáti Jakab** a tulajdonosa, ma hajnali 4 óra tájban a helyiséget tisztogató udvaros feltörte az egyik szekrónyot és abból egy 400 koronát tartalmazó vasdobozt és eselődönyvét elemelte és megszökött. Az eddigi nyomozás adataiból is kitünik, hogy rendkívül raffinirozott betörő lehet az elmenekült bűnös és a **Lutter András** név, a mely alatt **Szabadkán** tartózkodott, valószínűleg hamis.

— **Gyanus halálozás.** Velikán **János 6** hónapos cseesemő gyanus körülmények között hirtelen meghalt. A kis holttestet a mentők kiszállították a zentai temető hullaházába a hol a halál okának kiderítése végett fel fogják boncolni.

— **Meglopott pinózer.** **Szádeczky József** pinózeről **Papp Ferencz** csantavéri illetőségű udvaros 27 korona 60 fillért ellopott és a pénzt átadta testvérének. A bűnügyi eljárás folyamatba tétetvén, a rendőrség a nyomozás alkalmával a pénzt hiánytalanul megtalálta.

— **Gynjtozás Tompán.** **Racsmany György** tompai lakos házat tegnap reggel 5 óra tájban ismeretlen tettes felgyújtotta. A tüzet szerencsére idejekorán észrevették és elfojtották. A rendőrség keresi az ismeretlen gyujtogatót.

— **Tolvaj pékinas.** **Mayer József** sütőmester panaszt tett a rendőrségnél, hogy **Palatinus István** nevű sütemény kihordója egy csomó régi pénzt ellopott tőle és eladta.

— **Anyakönyvi hírek. Meghaltak:** Jakosics János 30 év, Balás P. János 3 hó, Zvetyel Károly 2 hó. Kovács Sz. István 3 év, Horváth Mária 6 év. Velikán János 5 hó. — Szül. 9, 6 férfi, 3 leány. — Eljegyzés: Szalma Ferencz Vásárhelyi Róza, Tyákity Máté Vojnich T. Marczel, Szalai István Illés Ilona, Ottó Vilmos Luvier Katalin. — Házasság: Gergely Vojnies T. Teréz, Vojnies II. Máté Sokosios Julia, Tyákity Mihály Budinos Rozália.

IRODALOM.

Szundy Károly jeles íróársunk, az újabb írói gárda kiváló tagja, az országos irodalmi szövetség titkára tárczáit Pillangó és egyéb elbeszélések címen kötetben adja ki. A könyv december közepén jelenik meg, s arra előfizetést kötetenkint fűzve 2 korona, kötve 3 korona elfogad a szerző Budapest, Luther utca 1/a.

SZINHAZ.

Szegény Jonáthán.

Érdekes reprise volt a Milöcker-féle «Szegény Jonáthán» operette tegnap esti előadása. Maga a darab már évek óta nem került színre színpadunkon s úgy kedves, fülbeaszó zenéje, nemkülönben ügyes librettója kellemes reminiscenciákat keltettek. De a szereplők iránt is nagy volt az érdeklődés, mert **Aldor** Juliska, az új primadonna ez alkalommal a koloratur szerepkörben mutatkozott be s tegnap volt **Bodá**-nak az új tenoristának, valamint **Hegyessy**-nek, a buffónak debutje is. A primadonnáról ezuttal is csak jót mondhatunk. Gyönyörűen csengő hangjával és énektudásával, ugyszintén diszkrét játékával osztatlan tetszést aratott. Az új tenorista, a ki tegnap még némi indiszpozícióval küzdött kellemes csengésű hanggal rendelkezik, de ez alkalommal határozott véleményem nem mondhatunk róla, ugyszintén **Hegyessy**ről sem, a ki ugyan szintén az ambíciózus, intelligens színész benyomását tette reánk, és a mi a leglényegesebb, élvezhető énekprodukcziót nyújtott, amit komikusainknál már régóta nem tapasztaltunk. **Gerlaci** és **Falussy**, mint mindig, tegnap is brilli-roztak.

Törvénykezés.

Kalmár újabb királysértési pöre.

Dr. Kalmár Antal a kiváló közjogász el- len a királyi ügyészség a »Királyi esküszegés?« című vezércikk tartalma miatt királysértésért ismét vádat emelt.

A budapesti büntetőtörvényszék mint esküdtbiróság a mai napra tűzte ki az ügy tárgyalását. Delelőtt tíz órakor távirat jött Agoraszto Péter elnökhöz, amelyben Kalmár tudatja, hogy ágyban fekvő beteg és így nem jelenhet meg. A törvényszék ez okból a tárgyalást elnapolta a jövő havi esküdtbirósági ülészakra.

Vásári zsebtolvaj.

Kovács Bodrog Mihály rovott multu csavargó cigány f. évi július hó 19-én megfordult a bajai országos vásárban, mely alkalommal Kasziba Gergely ottani gazdálkodó kabátja alá nyult és a bőlés zsebben lévő pénztárczáját 160 korona tartalmával együtt el akarta lopni. Kísérlete azonban nem sikerült, mert Kasziba észrevette a dolgot, fölöncsöpte a zsebtolvajt és átadta sarki rendőrnek. A szabadkai kir. törvényszék **Marián** Miklós elnökle alatt ma ítékezett fölötte és lopás büntetésének kísérletében bűnösnek mondvá ki vádlottat 14 napi togház büntetésre ítélte. Az ítélet nyomban jogerőssé vált.

A harapós kutya.

Szabó György Péter ókanizsai földmives ember tulajdonosa volt egy harapós, mérges kutyának. Ez a kutya már többeket megharapott, gazdája azonban mindig elmulasztotta lánczra kötni, 1902. év nyarán is csépiés idején, a mikor több ember volt nála alkalmazásban, többi közt a 13 éves Beszédes Pált is, zsákfordás közben jobb czombján megharapta. A sérült 45 napig feküdt betegen, miért is az ügyészség Szabót gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt vád alá helyezni kérte. A mai főtárgyaláson vádlott azt igyekezett bizonyítani, hogy sértett ingerkedett a kutyával s ennek következménye volt a harapás. Ez a körülmény azonban a tanúk vallomásaival nem nyert beigazolást, miért is a kir. törvényszék a gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségének tényálladékát megállapítottan látta s ezért vádlottat 40 korona fő és 20 kor. mellék pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 4, illetve 2 napi elzárásra, az összes büntügyi költségek és kártérítésre ítélte. Az ítélet ellen a kir. ügyész, valamint vádlott és védője dr. **Singer** Simon felebbelzéssel éltek.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorologiai intézet távirati jelentése.) E hó 13-ára enyhe száraz időjárás várható.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Ma készbuza mérsékelt kínálat és mérsékelt vételkedv mellett 20.000 mm. forgalommal változatlan áron kelt.

Rozs szilárd, néhány fillérrel drágább.

Árpa, zab, tengeri változatlan.

A határidőzlet nyugodtan indult, mert Amerika alacsonyabb árfolyamokat küldött csak rozs drágább néhány fillérrel.

	Kezdeti	Változás
Buza okt.-re	775	777-776
Buza	—	—
Buza apr. 1904	—	—
Rozs okt.-re	672	673-674
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	551	553-552
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri okt.-re	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	528	529-528
Repce	—	—
Repce aug.	11.80	11.80-11.90

Idegenek Szabadkán.

November 12.

Nemzeti szálloda: Grünvald József magánzó Itebe. Keuser Ferencz utazó Ujvidék. Berger Lajos keresk. Bpest. Vogel J. cs. és kir. hadnagy Pétervárad. Herzeg Adolf, Csillag Sándorné, Révész József, Ábrahám J., Lang J., Rotter Károly utazók Bpest. Neuberger J., Grubics József, Weisz Izidor utazók Bécs.

Bárany szálloda: Fruhok utazó Bécs. Schufer Ödön utazó Bécs. Szokola és neje jegyző Osantavér. Zerkovics keresk. Nagykanizsa. Vamoser birtokos Szt.-Iván. Holczer Mór utazó Miskolcz. Kohn Lajos utazó Bpest.

Polgári szálloda: Schurfif I. Baja Fodor Lajos Piros. Jacskai János Makó. Szigeti A. Budapest. Putzer Antal Boli. Leszlének Miksa Bpest. Steib Endre Kula. Weisz Lipót Katymár. Füredi Sándor B. Almás. Herási Mariska Baja. Pilis Dezső Topolya. Burányi István Okanizsa.

Felelős szerkesztő:

DOGOVICH IMRE

Csermák József

zongorakészítő és hangoló lakik Birkass Lajosnak a régi szénatéren levő házában.

20601 és 21718/903. szám.

Fa eladási hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonához tartozó a tölgyfási fa raktáron levő 195 szám-tól 577-ig terjedő 382 öl II. oszt. gyökeres akác hasábfá folyó évi november hó 12-től kezdve a városi javadalmi hivatalnál mindennap a hivatalos órák alatt azonnali készpénz fizetés mellett ölenként 14 korona vételárban eladatik.

Vevők tartoznak a megvett fát egy hónap alatt a fa raktárból elhordatni, mert ezen időn túl az esetleges károkkért a városi tanács nem szavatol.

Kelt Szabadkán, 1903. évi november 7-én.

A városi tanács.

Majdnem új

honvéd tisztí nadrág és bluz

valamint

egy frakk eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

18662/1903. szám.

Árverési hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező Tompa körösi gyepföldek II-ik III. nyomásából 112 l. 550 négyszög öl föld 1903/1904. gazdasági évre folyó évi november hó 24. napján d. e. 9 órakor a helyszínen nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

A haszonbér fele azonnal a helyszínen, a másik fele része pedig 1904. évi márczius hó 1-ig fizetendő le a házipénztárba.

Egyéb feltételek a gazdasági ügyosztályban tudhatók meg.

Kelt Szabadkán, 1903. november hó 6-án.

A városi tanács.

Idei friss Csukamájolaj

iz és szag nélkül

mint minden évben úgy most is kapható

Milassin Illés

gyógyszertárában Szabadkán.

A fehér 1 üveg 2 kor., a sárga 1 korona 60 fillér.